

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 2. juni 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-0858
Dok.: JER40286

Kommissorium

Arbejdsgruppen om en fremtidig statsadvokatordning

1. Anklagemyndigheden varetager strafforfølgning af forbrydelser. Anklagemyndigheden er organiseret hierarkisk med rigsadvokaturen, statsadvokaturene og anklagemyndigheden i politikredsene. De nærmere regler herom findes bl.a. i retsplejelovens kapitel 10.

Der findes i dag 6 regionale statsadvokaturer og 2 særlige statsadvokaturer. De særlige statsadvokaturer er Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager.

De regionale statsadvokater har påtalekompetencen på en række nærmere angivne sagsområder, ligesom statsadvokaterne udfører nævningsager i såvel byretten som landsretten samt ankesager i landsretten. Herudover varetager de regionale statsadvokater bl.a. behandling af klager over politikredsenes afgørelser, tilsyn med kredsene, sager om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning (retsplejelovens kapitel 93 a) og sager inden for politiklagenævnsordningen (retsplejelovens kapitel 93 b-93 d).

Ved politireformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) blev politiet og anklagemyndigheden med virkning fra den 1. januar 2007 gennemgribende omorganiseret. Reformen vedrørte navnlig politikredsnes struktur, hvor 54 politikredse blev samlet i 12 nye kredse, men reformen indebar også en række ændringer i Rigsadvokatens opgaver, navnlig på det administrative og økonomiske område.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

Som følge af de færre politikredse blev der foretaget en justering af inddelingen af de 6 regionale statsadvokaters geografiske område, således at hver statsadvokat siden 1. januar 2007 har haft 2 politikredse under sig, jf. bekendtgørelse nr. 1420 af 13. december 2006 om ændring af bekendtgørelse om fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaterne.

Der blev ikke i forbindelse med politireformen gennemført andre ændringer i statsadvokaternes opgaver og organisering, men i bemærkningerne til reformlovforslaget er det forudsat, at der, når reformen er begyndt at virke, tages stilling til, om der på længere sigt bør ske yderligere ændringer i strukturen for de regionale statsadvokater.

2. Politireformen har nu virket i godt 2 år, og Justitsministeriet finder, at det herefter vil være hensigtsmæssigt at vurdere den gældende statsadvokatorordning, herunder fordelingen af opgaver mellem de regionale statsadvokaturer og politikredsene, på baggrund af de indhøstede erfaringer.

Anklagemyndigheden i politikredsene har i dag – når der bortses fra Bornholm – en størrelse på mindst 60-70 medarbejdere, hvoraf ca. halvdelen er jurister. Anklagemyndigheden er som hovedregel samlet på hovedstationerne, og der er gennemført en specialisering med henblik på behandlingen af bl.a. sager om personfarlig, organiseret og økonomisk kriminalitet. Samtidig er der iværksat tværgående samarbejde og vidensudveksling i landsdækkende fagudvalg, og der er etableret et efteruddannelsesprogram, som målrettet skal styrke de faglige kompetencer hos anklagemyndighedens medarbejdere.

Reformen har således medført, at anklagemyndigheden i politikredsene er blevet styrket både ved den nye organisering og ved det øgede fokus på faglig udvikling med henblik på at stå væsentligt bedre rustet til at håndtere også større og mere komplekse straffesager.

Samtidig har Rigsadvokaten som nævnt fået en række nye opgaver vedrørende økonomisk og administrativ styring af hele anklagemyndigheden. Som supplement til statsadvokaternes tilsyn med den faglige kvalitet i politikredsenes opgavevaretagelse opstiller Rigsadvokaten bl.a. overordnede mål for politikredsenes sagsproduktion og sagsbehandlingstider, og Rigsadvokaten følger løbende op herpå. Der er i praksis opstået spørgsmål om de nærmere grænseflader mellem de regionale statsadvokaters og Rigsadvokatens opgaver på bl.a. dette område.

I betænkning nr. 1507/2009 er der fremsat forslag om en nyordning af behandlingen af politiklagenævnsager, således at disse sager – der i dag behandles af statsadvokaterne i første instans med klageadgang til Rigsadvokaten – fremover skal efterforskes og undersøges af et særligt uafhængigt organ, således at alene tiltalespørgsmål i straffesager skal afgøres af statsadvokaterne. Gennemføres forslaget, vil der bl.a. på den baggrund være spørgsmål om, hvorvidt statsadvokaturerne fremover vil have en hensigtsmæssig størrelse, der muliggør den nødvendige fleksibilitet mv.

3. Justitsministeriet har på denne baggrund besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som med grundlag i den nye politikredsstruktur skal overveje, om der bør ske ændringer i de nuværende statsadvokaturers opgavevaretagelse og organisatoriske struktur.

Arbejdsgruppen skal i den forbindelse gennemgå de opgaver, som i dag behandles i den samlede anklagemyndighed, med henblik på at vurdere, på hvilket niveau – politikredse, regionale statsadvokaturer eller rigsadvokaturen – disse opgaver mest hensigtsmæssigt bør løses. Det gælder både opgaver vedrørende den egentlige straffesagsbehandling, herunder påtalekompetence, og vedrørende andre sagsområder, herunder klagesager, erstatningssager og sager om tilsyn. Også anklagemyndighedens generelle opgaver som f.eks. analysearbejde og uddannelsesvirksomhed bør indgå i overvejelserne.

Det kan i den forbindelse overvejes såvel at overføre opgaver fra de regionale statsadvokaturer til politikredsene og eventuelt rigsadvokaturen som at overføre opgaver fra politikredsene og eventuelt rigsadvokaturen til de regionale statsadvokaturer.

På grundlag af overvejelserne om de nævnte spørgsmål og i lyset af anbefalingerne i den ovenfor nævnte betænkning nr. 1507/2009 om behandlingen af politiklagenævnsager skal arbejdsgruppen endvidere overveje de regionale statsadvokaturers fremtidige antal og struktur, herunder deres geografiske område.

I disse overvejelser må det bl.a. indgå, at de regionale statsadvokaturer bør have en størrelse, der giver mulighed for den nødvendige fleksibilitet og for attraktive faglige miljøer mv., samtidig med, at det under hensyn til de opgaver, som fremover skal varetages, skal være muligt på en praktisk hensigtsmæssig måde at dække de enkelte rets- og politikredse.

Arbejdsgruppen skal også overveje den fremtidige ordning for Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Statsadvokaten for Særlige Internationale

Sager. Under hensyn til kompleksiteten af de sagsområder, som disse statsadvokaturer beskæftiger sig med, forudsættes det imidlertid, at der også fremover vil være en eller flere specialiserede statsadvokaturer til at varetage sager af særlig karakter.

Arbejdsgruppen kan i den forbindelse overveje, om der måtte være behov for at etablere nye specialiserede statsadvokaturer.

4. Arbejdsgruppen kan nedsætte underarbejdsgrupper med henblik på behandling af nærmere angivne spørgsmål.

I det omfang arbejdsgruppens forslag medfører behov for lovændringer, skal den komme med forslag hertil.

Arbejdsgruppen anmodes om så vidt muligt at færdiggøre sit arbejde inden sommeren 2010.

Ændringer af statsadvokatorordningen forudsættes gennemført inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer.

5. Arbejdsgruppens sammensætning:

Rigsadvokat Jørgen Steen Sørensen (formand)

To medlemmer udpeget efter indstilling af Foreningen af Statsadvokater

To medlemmer udpeget efter indstilling af Politidirektørforeningen

Et medlem udpeget efter indstilling af Foreningen af Offentlige Anklagere

Et medlem udpeget efter indstilling af HK Stat

Et medlem udpeget efter indstilling af Den Danske Dommerforening

Et medlem udpeget efter indstilling af Landsforeningen af Forsvarsadvokater

Et medlem udpeget efter indstilling af rigsadvokaturen

Et medlem udpeget af Justitsministeriet

Sekretariatsfunktionen varetages af Justitsministeriet og Rigsadvokaten.